

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7Co/38/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617215211
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7617215211.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Imricha Volkaia v právnej veci navrhovateľky D. V., nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v D. na L. ul. č. XXXX/X zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou C. E. V., nar. XX.XX.XXXX bývajúcou v D. na L. ul. č. XXXX/X proti povinnému M. V., nar. XX.XX.XXXX bývajúcemu v D. na Staničnej ul. č. XXX/X právne zastúpenému JUDr. Ivetou Fabiánovou advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi na Zimnej ul.č. 58 v konaní o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa o odvolaní navrhovateľky a povinného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 16Pc 18/2017- 192 zo dňa 30.04.2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 16Pc 18/2017-200 zo dňa 30.04.2018 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku o zvýšení výživného tak, že zvyšuje výživné od povinného pre navrhovateľku naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11P 288/2009-24 zo dňa 09.06.2009 zo 120 Eur na 220 Eur mesačne od 08.09.2017 do budúca, ktoré povinného zaväzuje uhrádzať navrhovateľke vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného z a m i e t a.

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom výroku o určení dlžného výživného a o trovách konania a v rozsahu zrušenia v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11P 288/2009-24 zo dňa 09.06.2009 vo výroku o výživnom tak, že zvýšil výživné pre navrhovateľku zo strany povinného zo sumy 120 Eur na sumu 200 Eur mesačne, počnúc dňom 08.09.2017, ktoré povinného zaviazal uhrádzať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky. Dlžné výživné za obdobie od 08.09.2017 do 30.04.2018 vo výške 621,33 Eur súd povolil povinnému zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach vo výške 28 Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade neuhradenia či i len jednej z nich. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 08.09.2017 domáhala, aby súd zvýšil výživné od povinného zo sumy 120 Eur na sumou 300 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu vopred k 15. dňu v mesiaci z dôvodu, že od posledného určenia vyživovacej povinnosti uplynulo osem rokov. V čase posledného rozhodnutia o výživnom bola žiačkou základnej školy, pričom v školskom roku 2017/2018 začala študovať na Karlovej univerzite, Lekárskej fakulte v Hradci Králové v Českej republike, v súvislosti s čím jej podstatne vzrástli náklady spojené hlavne so štúdiom. Povinný jej okrem súdom

určenej výšky výživného ničím neprispieva a celú starostlivosť o ňu zabezpečuje jej matka. Jej mesačné výdavky predstavujú náklady na ubytovanie na internáte 110 Eur, stravné 240 Eur (30x8 Eur denne), cestovné 20 Eur, študijné materiály a pomôcky do školy 50 Eur, účet za telefón 20 Eur, hygienické potreby 30 Eur, ošatenie a obuv 50 Eur, teda celkom spolu vo výške 500 Eur.

3. Povinný vo vyjadrení k návrhu na zvýšenie výživného zo dňa 13.12.2017 uviedol, že sa o navrhovateľku riadne stará, zakupuje jej všetko potrebné a nikdy ju v ničom neukrátil, preto nebol dôvod na zvýšenie výživného. Okrem navrhovateľky má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k jej bratovi dvojčaťu. Okrem súdom stanoveného výživného prispieval navrhovateľke aj naturálne. V období rokov 2015 a 2016 bol s deťmi na dovolenke v Bulharsku, pričom náklady na jedno dieťa boli cca 550 Eur. Uviedol, že obom deťom zaplatil vodičský preukaz každému vo výške 425 Eur, na stužkovú slávnosť prispel každému po 50 Eur a na narodeniny dáva obidvom pravidelne po 110 Eur. Okrem toho im poskytuje vreckové, zakupuje oblečenie alebo naň prispieva, snaží sa, aby deti športovali po celý rok, berie ich na výlety, kúpaliská a tiež lyžovať. Deti majú k dispozícii jeho auto, on ho po každej stránke zabezpečuje a platí aj naftu. Navrhovateľku vozí do školy alebo jej odvoz zabezpečí. Podporuje každý šport, o ktorý prejavia záujem, podporuje ich v ich záľubách a pokiaľ má financie, tak im prispieva aj na ich aktivity. Navrhovateľku pravidelne vozil na doučovanie do Českej republiky autom, a v prípade keď je navrhovateľka s bratom v jeho domácnosti riadne sa o nich stará, nabalí ich, aby mali všetko čo potrebujú. Nesúhlasil s navrhovaným výživným vo výške 300 Eur, pretože si celý čas riadne plní vyživovaciu povinnosť a taktiež prispieval nad rámec výživného. Poukázal na skutočnosť, že je živnostník a teda nemá pravidelný príjem. Jeho mesačný príjem je približne vo výške 600 Eur, pričom niekedy sa stáva, že je v strate, keďže jeho príjem závisí od počtu zákaziek. Jeho výdavky predstavujú náklady na nájomné v jednoizbovom prenajatom byte vo výške 146 Eur + inkaso 20 Eur, oblečenie cca 150 až 200 Eur ročne, hygiena 50 až 60 Eur mesačne, strava 150 Eur mesačne. Náhodné výdavky vykrýva rôznym spôsobom najmä pôžičkami od sestry či kamarátov. Navrhol zvýšenie výživného pre navrhovateľku na sumu 130 Eur mesačne od právoplatnosti rozhodnutia.

4. Navrhovateľka vo vyjadrení k vyjadreniu povinného zo dňa 27.12.2017 potvrdila, že bola s povinným na dovolenke v Bulharsku, avšak náklady na dovolenku neboli v sume 550 Eur ako uviedol povinný a znášala ich sestra povinného. Povinný jej zaplatil kurz na vodičský preukaz, čo vnímala ako dar k narodeninám a Vianociam, keďže od neho k týmto sviatkom už nič iné nedostala. Poplatok za kurz bol asi 320 EUR. Povinný jej prispel na stužkovú sumou 50 Eur, hoci celkové náklady na stužkovú boli 400 Eur, ktoré hradila jej matka. Poprela, že by niekedy dostala od povinného na narodeniny sumu 110 Eur. Na 18. narodeniny dostala len pohľadnicu. Jediné, čo dostala darom, boli tenisky v hodnote 60 Eur na 19. narodeniny. Za povinným bola spolu s bratom dňa 25.12.2017 a nedostali od neho žiadne darčeky. Povinný jej nezakupuje žiadne oblečenie, všetko financuje jej matka alebo si veci kupuje sama za zarobené peniaze z brigád. Poprela tvrdenie povinného, že ju spolu s bratom bráva na víkendy, pretože povinný má cez víkend iný program. Potvrdila, že ju niekoľkokrát odviezol na prípravný kurz do Brna, avšak takisto s ňou chodila aj jej matka, ktorá jej uhradila prípravný kurz v Brne vo výške 200 Eur a prihlášky na vysoké školy vo výške 400 Eur. Vyjadrila pochybnosť, že mesačný príjem povinného predstavuje 600 Eur, keďže povinný míňa peniaze na darčeky pre svojich kamarátov, na každodenné posedenia v pohostinských zariadeniach, na stretnutia pri oslavách, ktoré často pre nich organizuje na svojej chate. Poukázala na skutočnosť, že povinný vlastní hnuťelný a nehnuteľný majetok, ktorý nie je malej hodnoty. Povinný je vlastníkom rodinného domu v k.ú. Nálepko - Čierna hora, spoluvlastníkom ďalších nehnuteľností a to lesov a iných porastov v k.ú. Nálepko a troch motorových vozidiel.

5. Súd prvej inštancie mal preukázané, že naposledy bolo určené výživné rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11P 288/2009-24 zo dňa 09.06.2009 s právoplatnosťou dňa 15.06.2009, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bol zmenený rozsudok č.k. 5C 468/2002-9 zo dňa 03.10.2002 a zo strany povinného bolo zvýšené výživné pre navrhovateľku a jej brata zo sumy 66,39 Eur (2 000 Sk) na sumu 120 Eur na každé dieťa.

6. Súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistený skutkový stav posúdil podľa ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 2 ods. 1, § 154, § 156, § 157 CMP, § 231, § 232 ods. 4 CSP a dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného došlo na strane účastníkov k podstatnej zmene pomerov. Konštatoval, že navrhovateľka študuje na vysokej škole, stále sa pripravuje na budúce povolanie, preto je svojou výživou odkázaná na svojich rodičov. Pri určení príjmu povinného

súd vychádzal z príjmu, ktorý povinný dosahuje pri svojej živnostenskej činnosti a ktorý si ako osobný výdaj vyčleňoval v rámci svojho podnikania v roku 2017. Podľa peňažného denníka povinný realizoval v roku 2017 výbery v celkovej výške 11 607,21 Eur t.j. 967,23 Eur mesačne. Z uvedeného príjmu povinný uhradza výdavky na domácnosť a svoje potreby vo výške 424 Eur, teda mu ostáva k dispozícii suma 543 Eur. Súd zistil, že hoci je povinný vlastníkom viacerých nehnuteľností, nebolo preukázané, že by z nich mal akýkoľvek príjem, pričom podľa zmluvy o sprostredkovaní a poskytovaní služieb súvisiacich s kúpou nehnuteľností zo dňa 26.02.2014 sa tieto nehnuteľnosti snaží predať. Súd mal preukázané, že priemerný čistý mesačný príjem matky navrhovateľky je vo výške 1 005,29 Eur. Súd ustálil mesačné výdavky navrhovateľky na sumu 400 Eur, ktoré zahŕňajú výdavky na oblečenie (102,47 Eur), drogériu (44 Eur), knihy, poplatok za knižnicu, kuchynské potreby na internáte, poplatok za skrinku (30 Eur), poplatok za internát (110 Eur), cestovné (20 Eur), strava na internáte cez ASIC kartu (16 Eur), pričom súd zohľadnil náklady navrhovateľky aj na kultúrne vyžitie, záujmovú činnosť a stravu mimo školskej jedálne.

7. Po zhodnotení odôvodnených potrieb navrhovateľky a súčasných príjmových a majetkových pomerov povinného ako aj skutočnosti, že tento má ešte vyživovaciu povinnosť k bratovi navrhovateľky, súd zvýšil výživné zo strany povinného pre navrhovateľku na sumu 200 Eur mesačne.

8. Za obdobie od podania návrhu t.j. od 08.09. 2017 až do dňa vyhlásenia rozhodnutia t.j. do 30.04.2018 vznikol povinnému dlh na výživnom vo výške 621,33 Eur, ktorý povolil povinnému splácať pravidelnými splátkami popri bežnom výživnom vo výške 28 Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok.

9. Súd ďalej zamietol návrh navrhovateľky v prevyšujúcej časti.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

11. V zákonom stanovenej lehote podali proti rozsudku súdu prvej inštancie navrhovateľka aj povinný odvolanie.

12. Povinný podal odvolanie proti výrokom rozsudku o zvýšení výživného a o dlžnom výživnom. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že v konaní bolo preukázané, že navrhovateľka má dostatok finančných prostriedkov na to, aby si časť výdavkov na štúdium mohla platiť sama. Spolu s matkou zriadil navrhovateľke aj jej bratovi účet, na ktorý vložil 10 000 Eur, čo potvrdila aj matka navrhovateľky. Listinnými dôkazmi preukázal svoj príjem a uviedol, že nehnuteľný majetok mu je skôr na prítiaľ ako na osoh. Príjmy z podnikania nemá stále ani pravidelné, pričom jeho príjmy sú podstatne nižšie ako príjmy navrhovateľkinej matky, ktorá pracuje v štátnej správe. Rovnako tak ani jeho bytové a majetkové pomery nie sú lepšie ako tie na strane matky navrhovateľky. Sú obdobia, kedy by to bez pomoci svojej sestry finančne nezvládol. Poukázal na skutočnosť, že pracuje aj cez víkendy a práci sa nevyhýba, ale je dokázaný na zákazky od klientov. Výšku súdom určeného výživného pre navrhovateľku považoval za likvidačnú, keďže už na syna prispieva sumou 220 Eur mesačne. Vytykal súdu prvej inštancie, že pri rozhodovaní neprihliadol na jeho potreby a na skutočnosť, že musí z niečoho žiť a uhrádzať odvody. Uviedol, že obom deťom sa snaží prispievať aspoň naturálne, zabezpečovať športové vyžitie a pravidelne obe deti kontaktuje, aby zistil, či niečo nepotrebujú. Opätovne uviedol, že výživné platí pravidelne, pričom v roku 2015 a 2016 s ním boli obe deti na dovolenke v Bulharsku, ktorú hradil a zaplatil im aj vodičský preukaz vo výške 425 Eur pre každého. Taktiež prispel obom deťom na stužkovú slávnosť a na narodeniny im dáva po 110 Eur. Zastával názor, že súd prvej inštancie pri určení výšky výživného vychádzal len z potrieb navrhovateľky a neprihliadol na jeho pomery. Výživné vo výške 180 Eur pre navrhovateľku považoval za prijateľné a to aj s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľka a jej brat majú na účtoch po 5 000 Eur, ktoré boli po dohode s matkou určené na ich štúdium. Navrhol rozsudok v napadnutých výrokoch zmeniť a zvýšiť výživné pre navrhovateľku zo sumy 120 Eur na sumu 180 Eur a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietnuť.

13. Navrhovateľka podala odvolanie proti rozsudku v celom rozsahu. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým záverom. Nesúhlasila s odôvodnením súdu prvej inštancie týkajúcim sa vyčíslenia výšky jej odôvodnených výdavkov. Len mesačné výdavky na stravu predstavujú sumu 240 Eur a jedna cesta domov z Hradca Králové stojí

približne 30 Eur, čiže celkové mesačné výdavky predstavujú sumu 600 Eur. Uviedla, že povinného nezaujímajú, či má dostatok finančných prostriedkov na základné veci. Matka jej prispieva neporovnateľne vyššou sumou (450 Eur) a ešte jej zabezpečuje aj celú osobnú starostlivosť. Poukázala na životný štýl povinného, ktorý svojich kamarátov a priateľky sponzoruje rôznymi spôsobmi. Zastávala názor, že povinný robí všetko pre to, aby jej a bratovi nemusel prispieť ničím navyše. V konaní bolo preukázané, že príjem povinného je vyšší ako ním deklarovaných 600 Eur mesačne, pričom povinný je vlastníkom viacerých nehnuteľností, strojov a zariadení nemalej hodnoty. Namietala, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď nevyhodnotil deklarovanú výšku príjmov povinného a jeho finančné záväzky voči tretím osobám, ktoré sú účelovo vysoké. Povinný jej ničím okrem stanoveného výživného neprispieva, a to ani naturálne a nezabezpečuje o ňu ani osobnú starostlivosť. Vytykala súdu prvej inštancie, že nezohľadnil skutočnosť, že len matka o ňu zabezpečuje osobnú starostlivosť. Poukázala na skutočnosť, že návrh na zvýšenie výživného podal aj jej brat - dvojča, o ktorom rozhodol Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom sp.zn. 2Pc 32/2017 zo dňa 15.02.2018 tak, že povinného zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 220 Eur mesačne. Namietala, že v porovnaní s jej bratom má vyššie náklady spojené so štúdiom, cestovaním ale aj ako žena má vyššie výdavky na oblečenie, kozmetiku atď. Nesúhlasila, aby jej povinný splácal dlžné výživné v mesačných splátkach po 28 Eur, keďže by ho splácal 23 mesiacov, čo je neúmerne dlhá doba. Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a povinného zaviazat prispievať na jej výživu od 08.09.2017 do budúca sumou 300 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám. Dlžné výživné za obdobie od 08.09.2017 do dňa 30.04.2018 vo výške 1 398 Eur žiadala povinného zaviazat zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

14. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu povinného uviedla, že v konaní bolo preukázané, že tvrdenia povinného o poskytovaní vreckového, sumy 110 Eur k narodeninám a zakupovaní oblečenia sú absolútne nepravdivé. Zdôraznila, že povinný s ňou ani jej bratom netrávi žiaden čas, nebráva ich na výlety, preto nerozumie nezmyselným tvrdeniam povinného. Uviedla, že peniaze, ktoré dostala jej matka titulom vyporiadania BSM nie sú jej peniaze, pričom povinný klame keď tvrdí, že tieto peniaze boli určené na jej štúdium. Vyjadrila nepochopenie nad tvrdením povinného, že si má od svojej matky nárokovať uvedené finančné prostriedky. Zastával názor, že povinný sa snaží pred súdom účelovo skresľovať svoje príjmy a majetkové pomery a pritom pokračuje vo svojom spôsobe života, neustálych posedeniach s kamarátmi a zúčastňovaní sa na rôznych akciách. Uviedla, že povinný má dostatok finančných prostriedkov a je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na jej výživu požadovanou sumou.

15. Povinný vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že výška výživného požadovaná navrhovateľkou je pre neho likvidačná. Opäť uviedol, že navrhovateľka aj jej brat majú odložené peniaze na štúdium, na čom sa dohodol s ich matkou, čo však matka teraz popiera. Uviedol, že svoj príjem pred súdom neskresľoval, výška jeho príjmu je bežná v regióne. Poprel tvrdenia navrhovateľky, že žije márnivým spôsobom života. Uviedol, že žije v jednoizbovom prenajatom byte a často sa musí spoľahnúť na finančnú pomoc od svojej sestry. Nehnuteľnosti, ktoré má sa snaží dlhodobo bezúspešne predať. Spochybnil tvrdenia navrhovateľky, že jeho životný štandard je vyšší ako štandard jej matky. Uviedol, že navrhovateľka má možnosť privyrobiť si brigádnickou činnosťou, čo však odmieta. Jej bratovi pomohol vybaviť brigádu v gastronómii. Namietal, že výživné musí zodpovedať aj jeho životnej úrovni, pričom navrhovateľka egoisticky pozerá iba na svoje potreby.

16. Navrhovateľka vo vyjadrení k vyjadreniu povinného uviedla, že povinný ju finančne žiadnym spôsobom okrem výživného nepodporuje. Povinný nemôže očakávať, že vyplatením podielu z BSM jej matke, sa zbavil voči nej vyživovacej povinnosti. Uviedla, že bola svedkom toho ako povinný jednej zo svojich priateľiek kúpil šaty na ples, pričom jej takýmto spôsobom neprispel, keď mala stužkovú alebo tanečný ples. Rovnako tak ďalšej zo svojich priateľiek zaplatil výlet do Prahy na muzikál. Opätovne poukázala na nehnuteľnosti, ktoré povinný vlastní a je teda nepochybné, že jeho majetok je vyšší ako majetok jej matky. Zdôraznila, že zaťažit ju povinnosťou pracovať z dôvodu uspokojovania odôvodnených potrieb by bolo v rozpore s charakterom vyživovacej povinnosti, keďže sama nie je schopná sa živiť. Poprela tvrdenia povinného, že štúdium na vysokej škole nezvláda, o čom povinný nemôže mať žiadne informácie, keďže sa o jej štúdium nezaujímajú.

17. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa ust. § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

19. Podľa ust. § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

20. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 cit. ust. obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa ods. 4 cit. ust. pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa ods. 5 cit. ust. výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa ust. § 65 ods. 3 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

22. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa odseku tri tohto zákonného ustanovenia, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 379 CSP a 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, ktoré však nesprávne aplikoval na zistený skutočný stav a dospel tak k nesprávnym právnym záverom.

25. Odvolací súd poukazuje na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré vyžaduje, aby k zmene pôvodného rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, a teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov konania. Za zmenu, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom je potrebné považovať aj nárast odôvodnených potrieb oprávneného dieťaťa, ku ktorým môže dôjsť buď ihneď napríklad v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu, nástupu do školy atď. alebo aj postupne v dôsledku vyššieho veku dieťaťa. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa obdobne použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, v tomto prípade ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že základnými kritériami určenia rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Odôvodnenými potrebami dieťaťa nie sú len potreby na zabezpečenie výživy vo vlastnom zmysle slova, ale aj šatstvo, obuv, náklady na bývanie, potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rôznymi jeho záujmami a so zdravotným stavom. Ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vyššia, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nej úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Rovnako je potrebné posudzovať aj odôvodnené potreby plnoletého dieťaťa, pokiaľ dôvodom trvania vyživovacej povinnosti k nemu je okolnosť, že dieťa sa pripravuje na budúce povolanie.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že vyživovacia povinnosť povinného k navrhovateľke bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 11P 288/2009-24 zo dňa 09.06.2009, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, ktorou bol zmenený rozsudok č.k. 5C 468/2002-9 zo dňa 03.10.2002 a bolo zvýšené výživné zo strany povinného pre navrhovateľku zo sumy 66,39 Eur (2 000

Sk) na sumu 120 Eur. V danom prípade je teda nepochybné, že len samotná doba, ktorá uplynula od predchádzajúcej úpravy výživného (viac ako 9 rokov) odôvodňuje záver, že sú dané dôvody na zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom, keďže došlo k podstatnému zvýšeniu odôvodnených potrieb navrhovateľky, ktorej náklady podstatne vzrástli, a to v súvislosti s jej vyšším vekom, fyzickým rastom, záujmovou činnosťou, spoločenskými aktivitami ale najmä s prípravou na budúce povolanie (poplatky za ubytovanie, cestovné, stravu a knihy potrebné na štúdium). Súčasne je potrebné prihliadnúť aj na tzv. valorizačnú klauzulu (ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine), ktorá ukladá súdu, aby v prípade ak rozhoduje o zmene výživného, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá sama o sebe odôvodňuje zmenu výšky výživného. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že súdna prax aj bez iných okolností považuje za zmenu pomerov skutočnosť, že v priebehu 3 rokov sa zvyšujú odôvodnené potreby detí súvisiace minimálne s ich vekom a tomu zodpovedajúcemu vývinu. V danom prípade teda od poslednej úpravy výživného (v roku 2009) došlo na strane navrhovateľky minimálne trikrát k zmene pomerov, a preto je odvolací súd rovnakého právneho názoru ako súd prvej inštancie, že na strane účastníkov konania došlo k takej kvalifikovanej zmene pomerov, ktorá opodstatňuje zvýšenie výživného pre navrhovateľku od povinného. Odvolací súd sa však nestotožňuje s výškou výživného, ktorú určil súd prvej inštancie, ktoré dostatočne nezohľadňuje odôvodnené potreby navrhovateľky na stravovanie mimo internátu, kultúrne vyžitie, záujmovú činnosť a cestovné domov, ktoré odhadol na 77 Eur (bod 61 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Po dôslednom posúdení zisteného skutočného stavu veci dospel odvolací súd k záveru, že v konaní deklaroványm odôvodneným potrebám navrhovateľky so zreteľom na jej právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov zodpovedá výživné v sume 220 Eur mesačne. Vo vzťahu k odvolacím námietkam navrhovateľky, že jej mesačné náklady predstavujú sumu 600 Eur, odvolací súd konštatuje, že navrhovateľka má síce preukázateľne vyššie výdavky v súvislosti s jej štúdiom mimo miesta jej trvalého bydliska a z tohto dôvodu je nútená platiť poplatky za ubytovanie na internáte, cestovanie domov a späť, stravu atď., avšak pri rozhodovaní o výživnom je vždy nutné prihliadnúť aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, ktoré predstavujú limitujúce kritérium vo vzťahu k odôvodneným potrebám dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine). Navyše matka navrhovateľky na pojednávaní uskutočnenom dňa 16.01.2018 potvrdila, že navrhovateľka má rovnaké náklady ako jej brat - dvojča Oto Fargaš (zápisnica z pojednávania v spise na č.l. 94), pričom rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 2Pc 32/2017 zo dňa 15.02.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7Co 43/2018 zo dňa 29.01.2019 súd zvýšil zo strany povinného výživné pre brata navrhovateľky zo sumy 120 Eur na sumu 220 Eur.

27. Odvolací súd sa stotožňuje s ustálením čistého mesačného príjmu povinného vo výške 967 Eur, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu povinnému umožňuje uhrádzať navrhovateľke výživné v sume 220 Eur, a to s prihliadnutím na prioritu vyživovacej povinnosti vo vzťahu k iným výdavkom povinného rodiča (ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine). Pokiaľ povinný namietal, že majetkové a príjmové pomery matky navrhovateľky sú podstatne lepšie ako tie jeho, odvolací súd uvádza, že matka nielenže zabezpečuje celkovú osobnú starostlivosť o navrhovateľku, ale znáša všetky zvýšené a mimoriadne potreby navrhovateľky spojené s jej štúdiom, preto sú tieto odvolacie námietky povinného bez právneho významu. Rovnako tak je bezpredmetná odvolacia námietka povinného, že navrhovateľke a jej bratovi bola na bankový účet vložená suma po 5 000 Eur určená na ich štúdium, keďže z vyjadrení účastníkov je zrejmé, že sa jednalo o finančné prostriedky z vyporiadania BSM povinného a matky navrhovateľky. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že vyporiadanie BSM slúži len k vyrovnaniu majetkových pomerov bývalých manželov, a nemá vplyv na plnenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča k oprávnenému dieťaťu. Záverom odvolací súd dodáva, že výživné nebolo povinnému zvýšené spätne, ako sa mylne domnieva, ale len od podania návrhu t.j. od 08.09.2017 a teda v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd podľa ust. § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zvýšení výživného tak, že zvýšil výživné od povinného pre navrhovateľku zo sumy 120 Eur na sumu 220 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu t.j. od 08.09.2017 do budúcnosti.

29. Keďže navrhovateľka sa podaným návrhom na začatie konania domáhala zvýšenia výživného od povinného na sumu 300 Eur, odvolací súd jej návrh v prevyšujúcej časti t.j. nad sumu 220 Eur zamietol.

30. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

31. V dôsledku zmeny rozhodnutia o zvýšení výživného odvolací súd zrušil výrok o dlžnom výživnom a taktiež súvisiaci výrok o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (ust. § 391 ods. 1 CSP), nakoľko na zistenie, čím povinný prispel na výživu navrhovateľky po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predbežne vykonateľné (§ 44 CMP), je potrebné vykonať dokazovanie a následne opätovne rozhodnúť o dlžnom výživnom, jeho splatnosti a o trovách konania, ak to niektorý z účastníkov navrhne (§ 57 CMP). Vo vzťahu k výroku o splatnosti dlžného výživného odvolací súd podotýka, že pri splátkach 28 Eur mesačne, by ustálený dlh 621,33 Eur povinný splácal viac ako 22 mesiacov (súd prvej inštancie uvádza 10 mesiacov), čo nie je v súlade s účelom výživného a predovšetkým výživného, ktoré už malo byť uhradené.

32. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3: 0 (ust. § 393 ods. 3 druhej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).